

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ**

ΠΑΓΚΥΠΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2012

Μάθημα: ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Ημερομηνία και ώρα εξέτασης: Παρασκευή, 8 Ιουνίου 2012

7:30 - 10:30

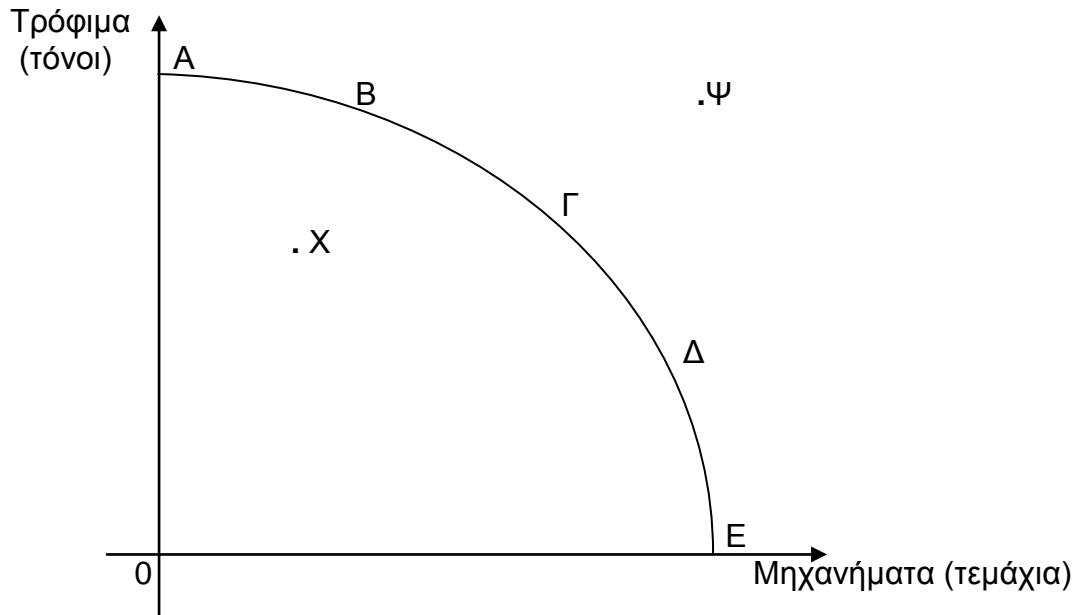
ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠΤΑ (7) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΟΔΗΓΙΕΣ:

- Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.
- Οι απαντήσεις να είναι σαφείς, ακριβείς και περιεκτικές.
- Όλοι οι υπολογισμοί να φαίνονται στο τετράδιο των απαντήσεών σας.
- Επιτρέπεται η χρήση μη προγραμματιζόμενης υπολογιστικής μηχανής.

ΕΡΩΤΗΣΗ Α' (Μονάδες 22)

1. Δίνεται το πιο κάτω διάγραμμα μιας υποθετικής οικονομίας η οποία παράγει μόνο τρόφιμα και μηχανήματα:

ΖΗΤΕΙΤΑΙ:

- α) Να ονομάσετε την καμπύλη ΑΒΓΔΕ και να εξηγήσετε τι απεικονίζει. **(Μονάδες 2)**
- β) Τι αντιπροσωπεύουν τα σημεία Χ, Γ και Ψ; **(Μονάδες 3)**
- γ) Έστω ότι η οικονομία της χώρας βρίσκεται στο σημείο Χ. Τι πρέπει να γίνει για να μετακινηθεί η παραγωγή της οικονομίας από το σημείο Χ προς κάποιον από τους μέγιστους δυνατούς συνδυασμούς; **(Μονάδες 3)**
- δ) Ποιός παράγοντας τελικά θα καθορίσει το συνδυασμό που θα παραχθεί στην οικονομία αυτή; **(Μονάδες 2)**
- ε) Ποιά επίδραση θα έχει στην πιο πάνω καμπύλη μια δραστική βελτίωση της τεχνολογίας και πώς ονομάζεται το φαινόμενο αυτό;

(Μονάδες 2)
(Σύνολο Μονάδων 12)

2. Ο πιο κάτω πίνακας δείχνει την ημερήσια παραγωγική διαδικασία σε μια επιχείρηση, όπου όλοι οι συντελεστές της παραγωγής είναι σταθεροί εκτός από τον συντελεστή εργασίας. Ο κάθε εργάτης αμείβεται με €15 την ώρα. Το σταθερό ημερήσιο κόστος της επιχείρησης είναι €400.

Αριθμός Εργατών	0	1	2	3	4	5	6
Συνολικό Προϊόν	0	6	18	30	40	45	48
Μέσο Προϊόν							
Οριακό Προϊόν							

ΖΗΤΕΙΤΑΙ:

- α) Να αντιγράψετε τον πίνακα στο τετράδιο των απαντήσεών σας και να τον συμπληρώσετε. **(Μονάδες 3,5)**
- β) Σε ποιο αριθμό εργατών αρχίζει να μειώνεται η οριακή απόδοση του μεταβλητού συντελεστή της εργασίας και πού οφείλεται αυτή η μειωμένη απόδοση; **(Μονάδες 2)**
- γ) Αν ο κάθε εργάτης απασχολείται 8 ώρες ημερησίως, να υπολογίσετε την παραγωγικότητα ανά ώρα εργασίας όταν οι απασχολούμενοι εργάτες είναι πέντε (5). **(Μονάδες 2)**
- δ) Να υπολογίσετε το Μέσο Συνολικό Κόστος (ATC) του προϊόντος που παράγει η επιχείρηση όταν απασχολεί τέσσερις (4) εργάτες. **(Μονάδες 2,5)**
(Σύνολο Μονάδων 10)

ΕΡΩΤΗΣΗ Β´ (Μονάδες 17)

1. Δίνονται τα πιο κάτω υποθετικά στοιχεία για την οικονομία μιας χώρας:

Έτος	Πληθυσμός	Δείκτης Τιμών	ΑΕΠ σε τρέχουσες τιμές εκ. €
2009	700 000	100	1.400
2010	740 000	112	1.568
2011	850 000	120	1.620

ΖΗΤΕΙΤΑΙ:

α) Να υπολογίσετε:

- I. Το ΑΕΠ κάθε έτους σε σταθερές τιμές του 2009. **(Μονάδες 2)**
- II. Την πραγματική ποσοστιαία μεταβολή του ΑΕΠ μεταξύ των ετών 2010-2011. **(Μονάδες 2)**
- III. Το κατά κεφαλήν εισόδημα των ετών 2010 και 2011 σε σταθερές τιμές του 2009. **(Μονάδες 3)**

β) Να ονομάσετε τρεις άλλους παράγοντες (εκτός του κατά κεφαλήν εισοδήματος) που καθορίζουν το βιοτικό επίπεδο μιας χώρας. **(Μονάδες 3)**

γ) Να υπολογίσετε τον ρυθμό πληθωρισμού μεταξύ των ετών 2010 και 2011. **(Μονάδες 2)**
(Σύνολο Μονάδων 12)

2. Δίνονται τα πιο κάτω στοιχεία που αφορούν στην οικονομία μιας χώρας:

	€ (εκ.)
Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) σε τιμές αγοράς	300
Αποσβέσεις	30
Έμμεσοι Φόροι	20

Να υπολογίσετε:

- α. Το Καθαρό Εγχώριο Προϊόν σε τιμές αγοράς. **(Μονάδες 1,5)**
- β. Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε τιμές συντελεστών παραγωγής. **(Μονάδες 1,5)**
- γ. Να εξηγήσετε γιατί οι αποσβέσεις δυσκολεύουν τη μέτρηση του Καθαρού Εγχώριου Προϊόντος. **(Μονάδες 2)**
(Σύνολο Μονάδων 5)

ΕΡΩΤΗΣΗ Γ' (Μονάδες 21)

1. Κατά τη διάρκεια του 2011 μια δασική βιομηχανία πώλησε σε μια ξυλουργική βιομηχανία κορμούς δέντρων στην τιμή των €20.000. Η ξυλουργική βιομηχανία κόβει τους κορμούς σε ξύλα και τα πωλεί σε ένα επιπλοποιείο στην τιμή των €26.000. Το επιπλοποιείο μετατρέπει τα ξύλα σε έπιπλα και τα πωλεί σε ένα κατάστημα επίπλων στην τιμή των €33.000. Οι πωλήσεις του καταστήματος επίπλων ήταν €40.000. Οι πιο πάνω επιχειρήσεις είχαν τα πιο κάτω αποθέματα:

Επιχείρηση	Αρχικό απόθεμα (€)	Τελικό απόθεμα (€)
Δασική βιομηχανία	10.000	4.000
Ξυλουργική βιομηχανία	2.000	-----
Επιπλοποιείο	-----	3.000
Κατάστημα επίπλων	1.000	5.000

ΖΗΤΕΙΤΑΙ:

Να υπολογίσετε την αξία του τελικού προϊόντος που θα συμπεριληφθεί στο εγχώριο ή εθνικό προϊόν:

α) Με τη μέθοδο της τελικής αξίας, **(Μονάδες 5)**

β) Με τη μέθοδο της προστιθέμενης αξίας. **(Μονάδες 10)**
(Σύνολο Μονάδων 15)

2.

α) Να αναφέρετε τρεις από τις λειτουργίες του χρήματος. **(Μονάδες 1,5)**

β) Αν η προσφορά χρήματος σε μια οικονομία αυξηθεί κατά 10%, να εξηγήσετε τι θα συμβεί στην οικονομία αυτή:

I. Με βάση την εξίσωση συναλλαγών του Fisher ($MV=PT$), **(Μονάδες 1,5)**

II. Με βάση τη θεωρία των νεότερων οικονομολόγων (Κεϋνσιανών και Μονεταριστών). **(Μονάδες 3)**

(Σύνολο Μονάδων 6)

ΕΡΩΤΗΣΗ Δ΄ (Μονάδες 19)

1. Η εταιρεία Α. Αντωνίου Λτδ πώλησε κατά τη διάρκεια του 2010, 200 000 τεμάχια ενός προϊόντος προς €2 το τεμάχιο. Η τιμή πώλησης αναλύεται ως εξής:

	€
Κόστος	1,40
Κέρδος	0,40
Δασμός	0,20

Την 1^η Ιανουαρίου 2011 το κράτος αύξησε το δασμό κατά €0,20 το τεμάχιο με αποτέλεσμα η εταιρεία να αυξήσει την τιμή πώλησης ανάλογα. Η ελαστικότητα ζήτησης του προϊόντος είναι 0,8.

ΖΗΤΕΙΤΑΙ:

α) Να υπολογίσετε ποια θα είναι η μεταβολή στα συνολικά έσοδα της εταιρείας το 2011. **(Μονάδες 7)**

β) Αν η εταιρεία αποφασίσει να επιβαρυνθεί η ίδια την αύξηση του δασμού, δηλαδή να μην τη μετακυλήσει στους καταναλωτές, είναι προς το συμφέρον της ή όχι; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας. **(Μονάδες 3)**

(Σύνολο Μονάδων 10)

2. Τα πιο κάτω στοιχεία αναφέρονται σε δύο χώρες οι οποίες απασχολούν όλους τους συντελεστές παραγωγής που διαθέτουν, με δεδομένη την τεχνολογία:

Χώρα	Γεωργικά Προϊόντα (Τόνοι)	Βιομηχανικά Προϊόντα (Τεμάχια)
A	400	300
B	100	250

ΖΗΤΕΙΤΑΙ:

α) Να εξηγήσετε ποιιά από τις δύο χώρες έχει απόλυτο πλεονέκτημα. **(Μονάδες 1)**

β) Με βάση τα πιο πάνω στοιχεία να εξηγήσετε τι συμφέρει να παράγει η κάθε χώρα σύμφωνα με την αρχή του συγκριτικού πλεονεκτήματος. **(Μονάδες 6)**

γ) Ποιά είναι η σημασία του συγκριτικού πλεονεκτήματος για το διεθνές εμπόριο; **(Μονάδες 2)**
(Σύνολο Μονάδων 9)

ΕΡΩΤΗΣΗ Ε΄ (Μονάδες 21)

1. Δίνεται ο πιο κάτω πίνακας:

Ποσότητα Αγαθού	Συνολική Χρησιμότητα	Οριακή Χρησιμότητα
0
1	250
2	150
3	530
4	0
5	510
6	-60

ΖΗΤΕΙΤΑΙ:

- α) Να αντιγράψετε τον πιο πάνω πίνακα στο τετράδιο των απαντήσεών σας και να τον συμπληρώσετε. **(Μονάδες 4)**
- β) Να κατασκευάσετε τις καμπύλες της συνολικής και οριακής χρησιμότητας σε ξεχωριστά διαγράμματα, προσδιορίζοντας το σημείο κορεσμού και στα δύο διαγράμματα. **(Μονάδες 8)**
- γ) Να αναφέρετε ποιο πρόβλημα αντιμετωπίζει ο καταναλωτής όταν διαθέτει το περιορισμένο του εισόδημα. **(Μονάδες 2)**
(Σύνολο Μονάδων 14)

2. Δίνεται ο πιο κάτω συνοπτικός προϋπολογισμός μιας χώρας για το έτος 2011:

	€(εκ.)
Δημόσια Έσοδα	120
Δημόσιες Δαπάνες	150
Δημοσιονομικό Έλλειμμα	30

ΖΗΤΕΙΤΑΙ:

- α) Αν το ΑΕΠ της χώρας για το 2011 είναι €909 εκ., να σχολιάσετε κατά πόσο το δημοσιονομικό έλλειμμα πληροί τους δείκτες της Συνθήκης του Μάαστριχτ. **(Μονάδες 2)**
- β) Πότε ένα κράτος καταρτίζει ελλειμματικό προϋπολογισμό και τι επιδιώκει με την πολιτική αυτή; **(Μονάδες 5)**
(Σύνολο Μονάδων 7)

(ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΜΟΝΑΔΩΝ 100)

---ΤΕΛΟΣ ---